

ระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน FINANCIAL LITERACY LEVEL OF TEACHERS IN BAANSANFUNG KINDERGARTEN

¹อภิวุฒิ อุณหพัฒนางกูร Apiwut Unhawattanangkun

²อภิรดี จริยารังษิโรจน์ Apiradee Jariyarangsiroge

^{1,2}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: Apiwut.unh@baansanfun.org

Article Received: July 07, 2025. Revised: December 21, 2025. Accepted: December 23, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน ประชากร คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน จำนวน 46 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน ครูหัวหน้าระดับชั้น จำนวน 4 คน ครูประจำชั้น จำนวน 16 คน ครูผู้ช่วย จำนวน 22 คน และครูธุรการ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดระดับความฉลาดรู้ทางการเงินจากรายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2565 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต

ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝันมีระดับคะแนนเฉลี่ยความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ที่ 15.3 จาก 20 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 76.3 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของประชากรไทยทั่วไปที่ร้อยละ 71.4 โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบความฉลาดรู้ทางการเงิน พบว่า ครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝันมีคะแนนด้านพฤติกรรมทางการเงิน มีระดับเฉลี่ย 7.2 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.5 และทัศนคติทางการเงิน มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.3 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.8 สูงกว่าคนไทยโดยเฉลี่ย แต่มีคะแนนด้านความรู้ทางการเงิน 4.8 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 68.9 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าประชากรไทยทั่วไปเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 69.7

คำสำคัญ: ความฉลาดรู้ทางการเงิน, ความรู้ทางการเงิน, พฤติกรรมทางการเงิน, ทัศนคติทางการเงิน

Abstract

This Research article is a descriptive method study aimed at examining the level of financial literacy among teachers at Baansanfun Kindergarten. The population consisted of teachers and educational personnel at Baansanfun Kindergarten, totaling 46 participants. These included 1 Deputy Director for Academic Affairs, 4 Head Teachers, 16 Homeroom Teachers, 22 Assistant Teachers, and 3 Administrative Teachers. The research instrument used was the Financial Literacy Assessment Tool based on the 2022 Financial Skills Survey Report by the Bank of Thailand, which covers three key components: financial knowledge, financial behavior, and financial attitudes. Data analysis was conducted using frequency, percentage, and arithmetic mean.

The results revealed that the teachers had an average financial literacy score of 15.3 out of 20, equivalent to 76.3%, which is higher than the average score of the general Thai population at 71.4%. However, when examining each component individually, it was found that teachers scored higher than the national average in financial behavior (79.5%) and financial attitudes (81.8%), but slightly lower in financial knowledge (68.9%) compared to the national average (69.7%). These findings reflect the strengths of teachers in financial behavior and attitudes but suggest a need for further enhancement in theoretical financial knowledge.

Keywords: Financial Literacy, Financial Knowledge, Financial Behavior, Financial Attitude

บทนำ

ปัญหานี้สินได้กลายมาเป็นประเด็นที่สร้างความน่าวิตกกังวลให้กับรัฐบาลในหลายประเทศทั่วโลก Borge Brende ประธาน World Economic Forum ได้แสดงมุมมองต่อเศรษฐกิจโลกในขณะนี้ว่ากำลังตกอยู่ในวิกฤตที่น่ากังวล เนื่องจากการเติบโตที่อ่อนแอและสัดส่วนหนี้ทั่วโลกพุ่งแตะระดับสูงสุด ซึ่งเป็นหนี้ปริมาณมหาศาลที่โลกไม่ได้ประสบมาเลยนับตั้งแต่สงครามโปเลียน ความเห็นดังกล่าวเตือนว่า มีขึ้นระหว่างการประชุมพิเศษว่าด้วยความร่วมมือระดับโลก การเติบโต และพลังงานเพื่อการพัฒนาของ World Economic Forum ที่จัดขึ้นที่กรุงรียาด เมืองหลวงของประเทศซาอุดีอาระเบีย เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2567 (เดอะสแตนดาร์ด, 2567) สำหรับสถานการณ์หนี้สินครัวเรือนของไทย มีการรายงานผลการศึกษากว่าหนี้สินครัวเรือนผู้มีรายได้ร้อยละของประเทศไทย พบว่า ยังคงมีการขยายตัวของหนี้เกิดขึ้น แม้อัตราการเติบโตจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องก็ตาม จากการที่สถาบันการเงินมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตดังกล่าวก็ยังคงแข่งขันกับอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจ และเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน, 2559) และเมื่อกล่าวถึงอัตราส่วนหนี้ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product, GDP) จะสะท้อนให้เห็นว่า หนี้ครัวเรือนของไทยปรับตัวสูงขึ้นมากในทศวรรษที่ผ่านมา จากการเปรียบเทียบข้อมูลในปี พ.ศ. 2553 หนี้ครัวเรือนปรับตัวจากระดับ 60% ต่อ GDP มาอยู่ที่ประมาณ 90% ต่อ GDP ในปี พ.ศ. 2563 คงระดับสูงไว้อย่างต่อเนื่อง ล่าสุด ณ สิ้นไตรมาส 3/2565 หนี้สินครัวเรือนไทยมีจำนวน 14.9 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น 86.8% ต่อ GDP (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2566) ปัญหานี้ยังคงเกิดขึ้นและก่อตัวอยู่ในสังคมไทยมาเป็นระยะเวลายาวนาน สอดคล้องกับข้อมูลในรายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ระบุว่า สภาพการณ์ปัจจุบันที่คนไทยเป็นหนี้เร็วขึ้น และมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถชำระหนี้ได้ตรงเวลา สะท้อนให้เห็นถึงจุดอ่อนในการขาดทักษะการบริหารจัดการเงิน ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตไปข้างหน้าได้อย่างยั่งยืน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2559) ซึ่งการสำรวจทักษะทางการเงินของไไทยนั้น ได้เริ่มดำเนินการสำรวจเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2545 และยังคงดำเนินการสำรวจอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุก 2 - 3 ปี การสำรวจทักษะทางการเงินนี้ได้มีการพัฒนาต่อยอดในเวลาต่อมา ทั้งยังได้รับความร่วมมือในการสำรวจจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำหรับการสำรวจครั้งที่ 3 เป็นต้นมา ในปี พ.ศ. 2553 เพื่อให้การสำรวจเป็นไปอย่างครอบคลุมและกระจายในทุกภูมิภาคของประเทศ รวมถึงมีการปรับปรุงส่วนของความรู้ทางการเงินเพิ่มเติมตามแนวทางเดียวกับโครงการสำรวจของ OECD ในครั้งที่ 4 ปี พ.ศ. 2556 เพื่อให้การสำรวจเป็นไปตามมาตรฐานและสามารถเปรียบเทียบกับต่างประเทศได้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556) จากรายงานอีกหลายฉบับที่ได้มีการเผยแพร่ตลอดระยะเวลา

ที่ผ่านมา ล้วนกล่าวถึงปัญหาที่คนไทยเริ่มเป็นหนี้เมื่ออายุน้อย เป็นหนี้มากขึ้น และยังมีหนี้ในระดับสูง แม้เข้าสู่วัยเกษียณอายุ โดยเฉพาะสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่มีสัดส่วนค่อนข้างสูง และมีแนวโน้มการผิดนัดชำระหนี้สูงขึ้น (สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วยอิ้งภากรณ์, 2560) ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากการเข้าถึงสินเชื่อประเภทดังกล่าวได้ง่าย ขณะที่ผู้ใช้บริการทางการเงินขาดความเข้าใจในผลิตภัณฑ์สินเชื่อ เช่น การเข้าใจผิดเกี่ยวกับการชำระหนี้ขั้นต่ำ และการมีพฤติกรรมการบริโภคเกินตัว โดยขาดทักษะทางการเงินที่ดี ในการบริหารจัดการหนี้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับความสามารถชำระหนี้ของตน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) แสดงให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหานี้สิน ว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งจากการขาดทักษะทางการเงิน หลายคนต้องพึ่งพาการกู้ยืมทั้งในและนอกระบบเพื่อตอบสนองความต้องการเงินในชีวิตประจำวัน รวมถึงความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น ปัญหานี้ไม่เพียงส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชากรเท่านั้น แต่ยังย้อนกลับไปก่อให้เกิดอุปสรรคต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมทำให้ประชากรไม่สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

การเป็นหนี้สินของประชากร เป็นอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ความไม่เพียงพอของความรู้ทางการเงินทำให้ผู้คนไม่สามารถวางแผนและจัดการทรัพยากรทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดภาระหนี้สินที่เกินตัว ขาดการเตรียมพร้อมเพื่ออนาคต และทำให้ช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างประชากรกลุ่มต่างๆ ขยายตัวมากขึ้น ปัญหาเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้ทางการเงินในระดับประชากร ซึ่งจะช่วยให้ประชากรสามารถตัดสินใจทางการเงินได้ดีขึ้น ลดความเสี่ยงทางการเงิน และเสริมสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้กับทุกกลุ่มในสังคม ตามเป้าประสงค์ในการส่งเสริมทักษะทางการเงินที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน รวมทั้งจะช่วยบรรเทาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในสังคมได้ในระดับหนึ่งด้วย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556) การเผชิญกับปัญหานี้สิน แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความรู้ทางการเงินให้กับประชากรไทย ซึ่งการส่งเสริมความรู้ทางการเงินในระดับประชากรไม่เพียงแต่ช่วยให้แต่ละบุคคลสามารถจัดการการเงินได้ดีขึ้น แต่ยังช่วยให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายด้านเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาวอีกด้วย

จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2569 ในหมวดที่ 1 การลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยในหัวข้อ 1.3 แสดงให้เห็นถึงความต้องการในการขับเคลื่อนนโยบาย ในการพัฒนาและแก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและเห็นผลเป็นรูปธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567) สืบเนื่องจากกระแสสังคมและสภาพปัญหาที่สั่งสมมาเป็นเวลาหลายสิบปี สำนักข่าวต่างพากันตีแผ่ประเด็นนี้เพื่อสร้างความตระหนักรู้ส่งผลไปยังภาครัฐ ที่ต้องเร่งหาทางแก้ไขปัญหาและเยียวยาครู อย่างไรก็ตาม การก่อหนี้โดยขาดการประเมินกำลังของตัวเอง หรือขาดความเข้าใจ ไม่ได้เป็นเฉพาะในกลุ่มครูที่มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้หลากหลายเท่านั้น คนไทยกลุ่มอื่นๆ ก็มีกลุ่มผู้กู้ที่ทำพฤติกรรมคล้ายๆ กันในบางกลุ่ม ซึ่งสะท้อนถึง “Financial Literacy” หรือความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงินที่ขาดหายไปของคนไทย (กรุงเทพธุรกิจ, 2563)

ครูไทยซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความรู้และพัฒนาศักยภาพของเยาวชน แต่ในปัจจุบัน ครูจำนวนมากประสบปัญหาหนี้สินที่สูงและไม่สามารถจัดการได้อย่างเหมาะสม (ไทยพีบีเอส, 2567) ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ความสามารถในการทุ่มเทให้กับงาน และสถานะของครูในชุมชน การเพิ่มพูนความรู้ทางการเงินในกลุ่มครูสามารถช่วยลดภาระหนี้สินได้ผ่านการเสริมทักษะในการจัดการการเงิน เช่น การทำงบประมาณ การควบคุมค่าใช้จ่าย การออมอย่างสม่ำเสมอ และการลดการก่อหนี้ที่ไม่จำเป็น ครูที่มี

ทักษะในการจัดการการเงินของตนเองจะสามารถเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนและชุมชนได้ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการวางแผนการเงินอย่างมีวินัยและมีประสิทธิภาพ ในระยะยาว การลดภาระหนี้สินในกลุ่มครูจะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวครูและมีผลต่อภาพรวมของสังคม

การสนับสนุนความฉลาดรู้ทางการเงินในระดับชาติและการลดภาระหนี้สินในกลุ่มครูจะนำไปสู่ประโยชน์ที่สำคัญ เนื่องจากจุดเริ่มต้นของหนี้ครู ส่วนมากมาจากการก่อหนี้ที่ไม่จำเป็นอย่างหนี้ที่นำมาใช้อุปโภคบริโภคในครัวเรือน ซึ่งท้ายที่สุดแล้วการก่อหนี้เหล่านี้ก็มาจากการขาดการวางแผนทางการเงินหรือความรู้ความเข้าใจในการบริหารเงินที่คลาดเคลื่อน นำไปสู่ภาระหนี้ที่มากเกินไปจนจะบริหารจัดการได้ (กรุงเทพมหานคร, 2563)

ในบริบทของโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน การพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงิน ให้กับครูจะช่วยให้ครูมีการจัดการด้านการเงินที่ดีขึ้น ลดความเครียดจากปัญหาหนี้สิน และสามารถมุ่งเน้นการสอนและการดูแลนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ครูที่มีความรู้ทางการเงินยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชนและสร้างพื้นฐานให้กับนักเรียนตั้งแต่วัยเยาว์ในการเห็นคุณค่าของการจัดการเงินอย่างมีระเบียบวินัย โรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝันจึงไม่เพียงแต่เป็นสถานศึกษาที่พัฒนาความรู้ให้กับเด็กๆ เท่านั้น แต่ยังมีส่วนช่วยขับเคลื่อนสังคมให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการการเงินอย่างยั่งยืน

ครูในโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝันกำลังประสบปัญหาเดียวกันกับครูในภาครัฐ แม้ว่าจะปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเอกชน ที่มีสภาพแวดล้อมแตกต่างกันก็ตาม แต่ก็ยังพบเจอปัญหาในลักษณะใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหา หนี้ในระบบ ปัญหาความขัดแย้งจากการกั๊กมระหว่างครู รวมถึงการขาดการวางแผนเกษียณอย่างเหมาะสม ในช่วงภาคเรียนที่หนึ่งของปีการศึกษา 2567 โรงเรียนได้ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ครูในหลายกรณี เพื่อบรรเทาภาระที่เกิดขึ้น และยังพบว่าครูมีแนวโน้มที่จะขอรับการสนับสนุนทางการเงินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาระหนี้สินของครูส่งผลกระทบต่ออย่างลึกซึ้งต่อสุขภาพกายใจ (well-being) และคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญ โดยครูที่มีภาระหนี้สูงมักเผชิญกับความเครียด ความวิตกกังวล และภาวะหมดไฟในการทำงาน (burnout) ซึ่งนำไปสู่ปัญหาด้านสุขภาพจิต เช่น ภาวะซึมเศร้า นอนไม่หลับ และสมาธิลดลง สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ครูไม่สามารถทุ่มเทให้กับการจัดการเรียนรู้ได้เต็มที่ คุณภาพการสอนจึงลดลง ไม่สามารถวางแผนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้ ขาดพลังในการดูแลนักเรียน และอาจทำให้บรรยากาศในห้องเรียนตึงเครียดมากขึ้น นอกจากนี้ ครูที่มีภาระหนี้มากยังมีแนวโน้มขาดงานเพิ่มสูงขึ้น การขาดงานดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องของกระบวนการเรียนการสอน และกระทบต่อผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียน จึงส่งผลกระทบให้การทำงานที่มีประสิทธิภาพลดลง และความวิตกกังวลทางการเงินที่เพิ่มมากขึ้น (Nargis Sultana et al., 2024) นอกจากนี้อัตราการลาออกหรือเปลี่ยนอาชีพของครูกลุ่มนี้ยังสูงกว่ากลุ่ม ครูที่มีเสถียรภาพทางการเงิน ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนครูและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาในระยะยาว ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าความมั่นคงทางการเงินของครูมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพชีวิตและการพัฒนาการศึกษาของประเทศโดยรวม การที่ครูมีภาระหนี้สินแล้วส่งผลกระทบต่อชีวิตและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างไรการที่ครูมีภาระหนี้สินส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต well-being และการจัดการเรียนการสอน (การทำงาน)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 แหล่งข้อมูล ศึกษาและค้นคว้าจากเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) ความฉลาดรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) สืบเคราะห์จาก Financial Services Authority (2005), Adele Atkinson et al., (2007), OECD (2022), ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556), ปรินทร์ ทองเผือก (2561) และสุทธิ สี่พิก (2566)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อสังเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิด คือ ความฉลาดรู้ทางการเงิน นำไปสู่การวัดระดับความฉลาดรู้ทางการเงิน

2. ศึกษาาระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน

2.1 ประชากรและผู้ให้ข้อมูล 1) ประชากร คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน ครูหัวหน้าระดับชั้น จำนวน 4 คน ครูประจำชั้น จำนวน 16 คน ครูผู้ช่วย จำนวน 22 คน และครูธุรการ จำนวน 3 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดระดับความฉลาดรู้ทางการเงินจากรายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2565 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สภาทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ และตอนที่ 2 แบบวัดระดับความฉลาดรู้ทางการเงิน เป็นแบบสอบถามปลายปิด ที่มีลักษณะเป็นการประเมินตนเอง (self-assessment) โดยครอบคลุมคำถามเชิงความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติทางการเงิน ซึ่งผู้ตอบจะต้องเลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตนเองจากตัวเลือกที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ประกอบด้วย ข้อคำถามหลายรูปแบบ ทั้งการเลือกแบบหลายตัวเลือก แบบมาตราประมาณค่า และแบบเลือกได้หลายคำตอบ ทั้งนี้ คำถามถูกออกแบบให้เข้าใจง่าย ครอบคลุมสถานการณ์จริงที่ผู้ตอบอาจพบเจอ เพื่อสะท้อนระดับทักษะและความเข้าใจทางการเงินในชีวิตประจำวัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการเก็บข้อมูล ที่ได้จากการวัดระดับความฉลาดรู้ทางการเงิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

สรุปผลการวิจัย

ระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน สรุปผลการวิจัยจำแนกตามระดับความฉลาดรู้ทางการเงินในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงินและทัศนคติทางการเงิน ซึ่งมีผลการวิจัยดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบระดับความฉลาดรู้ทางการเงิน และองค์ประกอบของความฉลาดรู้ทางการเงินในแต่ละด้าน

คะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่ม	ความฉลาดรู้ทางการเงิน (Financial Literacy)	ความรู้ทางการเงิน (Financial Knowledge)	พฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior)	ทัศนคติทางการเงิน (Financial Attitude)
คะแนนเฉลี่ยครู (คะแนน) โรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน	15.3 / 20	4.8 / 7	7.2 / 9	3.3 / 4
คำนวณเป็นร้อยละ (%)	76.3	68.9	79.5	81.8
อ้างอิงคะแนนเฉลี่ยคนไทย (%) จากรายงานผลของอปท. ปี 2565	71.4	69.7	70.3	76.8
คะแนนเฉลี่ย OECD 2563 (%)	60.5	62.8	59.2	59.2

จากตารางที่ 1 ระดับความฉลาดรู้ทางการเงิน จากการสำรวจประชากรครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝันทั้งหมด 46 คน พบว่า ครูมีระดับคะแนนเฉลี่ยความฉลาดรู้ทางการเงิน (Financial Literacy: FL) อยู่ที่ 15.3 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน หรือ คิดเป็นร้อยละ 76.3 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของคนไทยในปี 2565 ที่ร้อยละ 71.4 เล็กน้อย

ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายองค์ประกอบ พบว่า ครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน มีคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน สูงกว่า คะแนนเฉลี่ยของคนไทยที่ร้อยละ 9.2 และร้อยละ 5.0 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบด้านความรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝันกับคะแนนเฉลี่ยของคนไทย พบว่าคะแนนเฉลี่ยของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝันต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของคนไทยเพียงเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.8

ตารางที่ 2 สรุปคะแนนผู้ตอบข้อคำถามจำแนกตามแต่ละองค์ประกอบ

ความรู้ทางการเงิน	คะแนนที่ได้รับ / จำนวนข้อ	0 / 7	1 / 7	2 / 7	3 / 7	4 / 7	5 / 7	6 / 7	7 / 7		
	ความถี่	1	0	1	4	10	15	12	3		
	ร้อยละ	2.2	0	2.2	8.7	21.7	32.6	26.1	6.5		
พฤติกรรมทางการเงิน	คะแนนที่ได้รับ / จำนวนข้อ	0 / 9	1 / 9	2 / 9	3 / 9	4 / 9	5 / 9	6 / 9	7 / 9	8 / 9	9 / 9
	ความถี่	0	0	0	1	1	0	11	13	15	5
	ร้อยละ	0	0	0	2.2	2.2	0	23.9	28.3	32.6	10.9
ทัศนคติทางการเงิน	คะแนนที่ได้รับ / จำนวนข้อ	0 / 4	0.5 / 4	1.0 / 4	1.5 / 4	2.0 / 4	2.5 / 4	3.0 / 4	3.5 / 4	4.0 / 4	
	ความถี่	0	0	0	2	1	4	17	7	15	
	ร้อยละ	0	0	0	4.3	2.2	8.7	37	15.2	32.6	

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบที่ 1) ด้านความรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านสาสน์อยู่ที่ 4.8 คะแนน จากคะแนนเต็ม 7 คะแนน โดยครูส่วนมากตอบถูกต้องจำนวน 4 ถึง 6 ข้อ จากทั้งหมด 7 ข้อ นอกจากนี้ยังมีครูผู้ตอบถูกต้องทุกข้อทั้งหมด 3 คน ในขณะที่มีครูผู้ตอบผิดทุกข้อ 1 คน องค์ประกอบที่ 2) คะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านสาสน์อยู่ที่ 7.2 คะแนน จากคะแนนเต็ม 9 คะแนน โดยครูส่วนมากตอบถูกต้องเป็นจำนวน 6 ถึง 8 ข้อจากทั้งหมด 9 ข้อ นอกจากนี้ยังมีครูผู้ตอบถูกต้องทุกข้อทั้งหมด 5 คน ในขณะที่ มีครูผู้ที่ได้คะแนน 3 และ 4 คะแนน จำนวนอย่างละ 1 คน องค์ประกอบที่ 3) ด้านทัศนคติทางการเงินจำนวนครูส่วนใหญ่มีคะแนน ตั้งแต่ 3.0 - 4.0 คะแนน โดยครูที่ได้คะแนน 3.0 3.5 และ 4.0 คิดเป็นร้อยละ 37.0 ร้อยละ 15.2 และ ร้อยละ 32.6 ตามลำดับ

ระดับความฉลาดรู้ทางการเงินตามคะแนนที่คาดหวัง

เมื่อแบ่งกลุ่มคนไทยตามองค์ประกอบความฉลาดรู้ทางการเงินโดยใช้เกณฑ์คะแนนที่คาดหวัง (ตามตารางที่ 9) โดยผู้ที่มีระดับองค์ประกอบความฉลาดรู้ทางการเงินสูง หมายถึง ผู้ที่มีคะแนนตามเกณฑ์คะแนนที่คาดหวัง ส่วนผู้ที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินต่ำ หมายถึง ผู้ที่มีระดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์คะแนนที่คาดหวัง ดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เกณฑ์การพิจารณาคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์คะแนนที่คาดหวัง

เกณฑ์ (คะแนนเต็ม)	คะแนนที่คาดหวัง
ความรู้ทางการเงิน (7 คะแนน)	มากกว่าหรือเท่ากับ 5 คะแนน
พฤติกรรมทางการเงิน (9 คะแนน)	มากกว่าหรือเท่ากับ 6 คะแนน
ทัศนคติทางการเงิน (4 คะแนน)	มากกว่าหรือเท่ากับ 3 คะแนน
ที่มา: กำหนดเกณฑ์คะแนนโดยธนาคารแห่งประเทศไทย อิงจากการให้คะแนนของ OECD	

ทั้งนี้พบว่า ครูโรงเรียนอนุบาลบ้านสาสน์ส่วนใหญ่ จำนวน 25 คน คิดเป็น ร้อยละ 54.3 มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงทั้ง 3 ด้าน รองลงมาคือกลุ่มที่ได้คะแนนสูงอย่างน้อย 2 ด้าน จำนวน 17 คน ประกอบไปด้วย ครูที่มีองค์ประกอบด้านความรู้ทางการเงิน (FK) และพฤติกรรมทางการเงิน (FB) ระดับสูงจำนวน 4 คน และครูที่มีองค์ประกอบด้านพฤติกรรมทางการเงิน (FB) และทัศนคติทางการเงิน (FA) ระดับสูงจำนวน 13 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.0 และกลุ่มสุดท้ายที่มีคะแนนสูงอย่างน้อย 1 ด้าน จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.7 คือ ด้านความรู้ทางการเงิน (FK) จำนวน 1 คน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (FB) 2 คน และด้านทัศนคติทางการเงิน (FA) จำนวน 1 คน

ตารางที่ 4 จำนวนครูที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกว่าเกณฑ์คะแนนที่คาดหวัง แบ่งตามข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไป		f %	สูงกว่าค่า คาดหวัง 3 ด้าน	สูงกว่าค่า คาดหวัง 2 ด้าน			สูงกว่าค่า คาดหวัง 1 ด้าน		
			K+B+A	K+B	K+A	B+A	K	B	A
เพศ	ชาย	f	2						
		%	4.3						
	หญิง	f	23	4		13	1	2	1
		%	50.0	8.7		28.3	2.2	4.3	2.2

ข้อมูลทัวไป		f %	สูงกวาค่า คาดหว้ง 3 ด้าน	สูงกวาค่า คาดหว้ง 2 ด้าน			สูงกวาค่า คาดหว้ง 1 ด้าน		
			K+B+A	K+B	K+A	B+A	K	B	A
Generation	X	f	8	2		3			
		%	17.4	4.3		6.5			
	Y	f	7			6	1	1	
		%	15.2			13.0	2.2	2.2	
	Z	f	10	2		4		1	1
		%	27.1	4.3		8.7		2.2	2.2
อายุนาน	0 - 5 ปี	f	11	2		4		1	1
		%	23.9	4.3		8.7		2.2	2.2
	6 - 15 ปี	f	4			3			
		%	8.7			6.5			
	มากกว่า 15 ปี	f	10	2		6	1	1	
		%	21.7	4.3		13.0	2.2	2.2	
ตำแหน่ง	ครูผู้ช่วย	f	11	2		5	1	2	1
		%	23.9	4.3		19.0	2.2	4.3	2.2
	ครูประจำชั้น / ประจำวิชา	f	8	2		6			
		%	17.4	4.3		13.0			
	หัวหน้าระดับ / หัวหน้าแผนก	f	2			2			
		%	4.3			4.3			
	ครูธุรการ	f	3						
		%	6.5						
	รองผู้อำนวยการ	f	1						
		%	2.2						
คุณวุฒิ	ปริญญาตรี	f	23	4		13	1	2	1
		%	50.0	8.7		28.3	2.2	4.3	2.2
	ปริญญาโท	f	2						
		%	4.3						

หมายเหตุ : K = ความรู้ทางการเงิน (Knowledge) B = พฤติกรรมทางการเงิน (Behavior) A = ทศนคติทาง
การเงิน (Attitude) f = ความถี่ (frequency) และ % = ร้อยละ (Percentage)

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูเพศหญิงส่วนมากมีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกวาค่าคาดหว้งทั้ง 3
ด้าน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ครูที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกวาค่าคาดหว้งทั้ง 2 ด้าน
จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 โดยครูที่มีองค์ประกอบของความฉลาดรู้ทางการเงินสูงทั้ง 2 ด้าน คือด้าน
ความรู้ทางการเงินและด้านพฤติกรรมทางการเงิน (K+B) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 และครูที่มีระดับ
ความฉลาดรู้ด้านพฤติกรรมทางการเงินและด้านทัศนคติทางการเงินสูง (B+A) จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ
28.3 มีครูส่วนน้อยที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงเพียง 1 ด้าน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 โดยครู
ที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงเพียงด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติ

ทางการเงิน จำนวน 1 คน 2 คน และ 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.2 ร้อยละ 4.3 ร้อยละ 2.2 ตามลำดับ ส่วนครูเพศชายมีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงทั้ง 3 ด้าน จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.3

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ช่วงวัย (Generation) พบว่า ครูส่วนใหญ่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกว่าค่าคาดหวังทั้ง 3 ด้าน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 โดยเป็น Generation X Y และ Z จำนวน 8 คน 7 คน และ 10 คน ตามลำดับ ทั้งนี้พบครูบางส่วนจำนวน 13 คน ที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงเพียง 2 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมทางการเงินและด้านทัศนคติทางการเงิน (B+A) จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 โดยเป็น Generation X Y และ Z จำนวน 3 คน 6 คน และ 4 คน ตามลำดับ

หากพิจารณาตามเกณฑ์ช่วงอายุ พบว่า ครูส่วนใหญ่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกว่าค่าคาดหวังทั้ง 3 ด้าน (K+B+A) จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 โดยเป็นครูที่มีช่วงอายุงาน 0 - 5 ปี จำนวน 11 คน ครูที่มีช่วงอายุงาน 6 - 15 ปี จำนวน 4 คน และ ครูที่มีอายุงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 ร้อยละ 8.7 และ ร้อยละ 21.7 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งงาน พบว่า ครูทั้งหมดในตำแหน่ง รองผู้อำนวยการและครูธุรการมีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกว่าค่าคาดหวังทั้ง 3 ด้าน ในขณะที่สัดส่วนระหว่าง ครูที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกว่าค่าคาดหวังทั้ง 3 ด้าน (K+B+A) ต่อ ครูที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินไม่ถึงเกณฑ์ค่าคาดหวังในทุกด้านมีสัดส่วน 1:1 ที่ สำหรับครูในตำแหน่ง ครูหัวหน้าระดับ ครูประจำชั้น และครูผู้ช่วยที่สัดส่วน 2:2 คน สัดส่วน 8:8 คน และ สัดส่วน 11:11 คน ตามลำดับ

ส่วนสุดท้ายพิจารณาตามคุณวุฒิ พบว่า ครูทั้งหมดที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทเป็นระดับสูงสุดมีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกว่าเกณฑ์ค่าคาดหวังทั้ง 3 ด้าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ในขณะที่ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเป็นระดับสูงสุด มีชุดข้อมูลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเกณฑ์ข้อมูลทั่วไปด้านอื่นๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

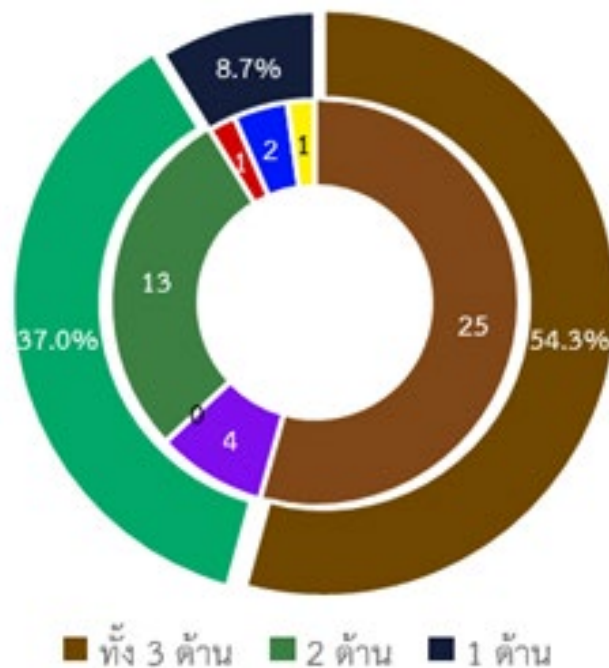
ผลการศึกษาระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านสานฝัน พบว่า ในภาพรวมระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของครูอนุบาลบ้านสานฝันอยู่ในระดับสูงกว่าค่าคาดหวัง โดยเฉพาะระดับความฉลาดรู้ด้านพฤติกรรม (ร้อยละ 79.5) และด้านทัศนคติทางการเงิน (ร้อยละ 81.8) ซึ่งครูมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของคนไทย ข้อค้นพบเหล่านี้สะท้อนถึงจุดแข็งด้านพฤติกรรมและด้านทัศนคติทางการเงินของครู ในขณะที่ระดับความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านสานฝันด้านความรู้ทางการเงิน (ร้อยละ 68.9) ที่มีคะแนนน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยของคนไทยเล็กน้อย (ร้อยละ 69.7) ที่เก็บข้อมูลโดย ธนาคารแห่งประเทศไทยผ่านรายการการสำรวจทักษะทางการเงินในปี 2565 ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับรายการการสำรวจทักษะทางการเงินในปี 2563 ที่พบว่า ครูมีคะแนนเฉลี่ยด้านทัศนคติทางการเงินสูงที่สุด ตามด้วยพฤติกรรมทางการเงิน ส่วนความรู้ทางการเงินเป็นอันดับสุดท้ายเช่นกัน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการส่งเสริม ด้านความรู้ทางการเงินเพื่อใช้ในการตัดสินใจทางการเงินสู่การบรรลุเป้าหมายทางการเงิน (Vera Intanie Dewi et al., 2020)

หากนำคะแนนในแต่ละองค์ประกอบของความฉลาดรู้ทางการเงินมาเปรียบเทียบกับกันยังแสดงให้เห็นอีกว่า ความรู้ทางการเงิน เป็นองค์ประกอบที่มีครูเป็นจำนวนมาก ราว 1 ใน 3 ของครูทั้งหมดที่มีคะแนนไม่ถึงค่าคาดหวัง สะท้อนออกมาเป็นคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดที่ ร้อยละ 68.9 ซึ่งนับเป็นองค์ประกอบของความ

ฉลาดรู้ทางการเงินด้านที่มีระดับคะแนนเป็นอันดับสุดท้าย ทั้งนี้การขาดการพัฒนาครูอย่างสม่ำเสมออาจเป็น
หนึ่งในเหตุผลที่บ่งบอกถึงระดับคะแนน ที่สะท้อนออกมาผ่านการวัดระดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ที่สรุป
ผลการวิจัย ว่าองค์ประกอบด้านทัศนคติทางการเงินเป็นองค์ประกอบที่มีคะแนนเป็นอันดับแรก ด้านพฤติกรรม
ทางการเงินเป็นลำดับต่อมา และด้านความรู้ทางการเงินเป็นลำดับสุดท้าย (เกื้อกุล ตรีพูนผล, 2566)

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ ความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน ซึ่ง
สามารถสรุปองค์ประกอบได้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ทางการเงิน 2) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และ 3) ด้าน
ทัศนคติทางการเงิน โดยองค์ประกอบของความฉลาดรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน
เรียงลำดับจากระดับมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านทัศนคติมีคะแนนสูงที่สุดเป็นลำดับแรก ลำดับถัดมาคือด้าน
พฤติกรรมทางการเงิน และลำดับสุดท้ายคือด้านความรู้ทางการเงิน หากพิจารณาถึงจำนวนด้านที่มีคะแนนสูง
กว่าค่าคาดหวัง ซึ่งหมายความว่าองค์ประกอบของความฉลาดรู้ด้านนั้นอยู่ในระดับสูง ครูโรงเรียนอนุบาล
บ้านसानฝันจำนวนกว่าครึ่งมีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ในระดับสูงทั้ง 3 องค์ประกอบ ทั้งนี้ครูโรงเรียน
อนุบาลบ้านसानฝันอีกราว 1 ใน 3 มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ในระดับสูง 2 องค์ประกอบ และมีเพียง
ครูบางส่วนที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินอยู่ในระดับสูงเพียงด้านเดียว ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สัดส่วนครูที่มีคะแนนองค์ประกอบความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกว่าค่าคาดหวัง

จากภาพองค์ความรู้จากการวิจัย อธิบายได้ดังนี้

แผนภาพโดนัททวงนอก แสดงถึงสัดส่วนครูที่มีคะแนนองค์ประกอบความฉลาดรู้ทางการเงินสูงทั้ง 3
ด้าน สูง 2 ด้าน และสูงเพียง 1 ด้าน และแผนภาพโดนัททวงในแสดงถึงจำนวนครูในแต่ละกลุ่มครูที่มีระดับความ
ฉลาดรู้ทางการเงินแตกต่างกัน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 6 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ระดับความฉลาดรู้ทางการเงิน

เงินสูงทั้ง 3 ด้าน กลุ่มที่2 ระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูง 2 ด้านคือด้านความรู้ทางการเงินและด้านพฤติกรรมทางการเงิน (K+A) กลุ่มที่3 ระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูง 2 ด้านคือด้านพฤติกรรมทางการเงินและด้านทัศนคติทางการเงิน (B+A) กลุ่มที่4 กลุ่มที่5 และกลุ่มที่6 คือระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงเพียง 1 ด้านคือด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน ตามลำดับ

จากผู้ให้ข้อมูลคือครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝันทั้งหมด จำนวน 46 คน มีครูกลุ่มแรกจำนวน 25 คนที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงในทุกองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คิดเป็นร้อยละ 54.3 ของจำนวนครูทั้งหมด หมายความว่าครูเป็นจำนวนเกินครึ่งมีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูง ในกลุ่มที่สอง คือครูที่มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงใน 2 องค์ประกอบจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 เมื่อดูในรายละเอียดของกลุ่มที่สอง มีครูจำนวน 4 คน ที่องค์ประกอบด้านความรู้และพฤติกรรมทางการเงินสูง (K+B) และมีครูจำนวน 13 คนที่มีองค์ประกอบด้านพฤติกรรมและทัศนคติทางการเงินสูง (B+A) แต่ไม่พบครูที่มีความรู้และพฤติกรรมทางการเงินสูง (K+A) ในกลุ่มที่สาม ครูจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 ซึ่งนับเป็นครูจำนวนน้อยที่มีองค์ประกอบสูงเพียง 1 ด้าน คือด้านความรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านทัศนคติ จำนวน 1 คน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 โรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน โดยคณะผู้บริหารโรงเรียน สามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาครูด้านความฉลาดรู้ทางการเงินในด้านความรู้ทางการเงินเป็นลำดับแรก และจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาครูด้านความรู้ทางการเงินในลำดับต่อไป
 - 1.2 ครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน สามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการพัฒนาด้านรายบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ ทักษะด้านการเงินของครูต่อไป
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ทางการเงินของครู เพื่อยกระดับความฉลาดรู้ของครูในภาพรวมของโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน
 - 2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่องวิธีการในการพัฒนาความรู้ทางการเงินของครูโรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569. แหล่งที่มา <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/49252.pdf> สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2568.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). 'หนี้ครู' ภาพสะท้อนความรู้ด้านการเงินของคนไทย. แหล่งที่มา <https://www.bangkokbiznews.com/news/862221> สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2568.
- เกื้อกูล ตรีพูนผล. (2566). การศึกษาสุขภาวะทางการเงินและการมีพลังรักในการสอนของครูดนตรีอิสระในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เดอะสแตนดาร์ด. (2567). ประธาน World Economic Forum เตือน สัดส่วนหนี้ทั่วโลกพุ่งสูงสุดนับตั้งแต่สงครามโปเลียน. แหล่งที่มา <https://thestandard.co/wef-president-we-havent-seen-this-kind-of-debt-since-the-napoleonic-wars/> สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2568.
- ตรีพูนผล, เกื้อกุล, ทันตะเวช สยา และอุทัยสุข ดนีนญา. (2023). ทักษะทางการเงินและความวิตกกังวลทางการเงินของครูดนตรีอิสระ ในโรงเรียนเอกชนนอกระบบ จังหวัดกรุงเทพมหานคร. วารสารดนตรีบ้านสมเด็จเจ้า, 5(2), 65-82.
- ไทยพีบีเอส. (2567). ครู 9 แสนคน หนี้ท่วม "1.4 ล้านล้านบาท" สพฐ.เร่งแก้ให้ทันปี 67. แหล่งที่มา <https://www.thaipbs.or.th/news/content/335030> สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2567.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2556. แหล่งที่มา <https://www.bot.or.th/content/dam/bot/image/research-and-publications/2556ThaiFLsurvey.pdf> สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2568.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2559. แหล่งที่มา <https://www.bot.or.th/content/dam/bot/image/research-and-publications/2559ThaiFLsurvey.pdf> สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2568.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2563. แหล่งที่มา <https://www.bot.or.th/content/dam/bot/image/research-and-publications/2563ThaiFLsurvey.pdf> สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2568.
- ธนาคารออมสิน, ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจ และเศรษฐกิจฐานราก. (2559). การสำรวจสถานการณ์หนี้ครัวเรือนในกลุ่มผู้มีรายได้น้อย. แหล่งที่มา <https://www.gsb.or.th/gsbresearch/published-works/1441/> สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2567.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2566). หนี้ครัวเรือน: ความเปราะบางทางเศรษฐกิจและสังคมสู่ความไม่ยั่งยืน. แหล่งที่มา <https://econ.nida.ac.th/2023/03/หนี้ครัวเรือน-ความเปราะบาง/> สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2567.
- สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วยอิ้งภากรณ์. (2560). X-Ray พฤติกรรมการกู้ของคนไทยผ่าน Big Data ของเครดิตบูโร. แหล่งที่มา <https://www.pier.or.th/abridged/2017/14/> สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2568.
- Dewi, Vera Intanie, Febrian, Erie, Effendi, Nury, Anwar, Mokhamad and Nidar, Sulaeman Rahman. (2020). Financial literacy and its variables: The evidence from Indonesia. Economics & Sociology, 13(3), 133-154.
- Sultana, Nargis, Zummar, Aysha, Fatima, Hina and Hameed, Rashid. (2024). Financial anxiety and job performance in educational settings: analyzing the effects of financial stress on teachers and staff. Review of Applied Management and Social Sciences, 7(4), 373-390.